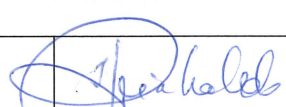

ATZINUMS PAR
IZMAIŅU NOVĒRTĒŠANU AKREDITĒTĀ STUDIJU VIRZIENĀ
RĪGAS STRADIŅA UNIVERSITĀTES
STUDIJU VIRZIENA”POLITOLOĢIJA, SOCIOLOĢIJA UN ANTROPOLOĢIJA”
AKADĒMISKĀ MAĢISTRA STUDIJU PROGRAMMĀ “STARPTAUTISKĀ PĀRVALDĪBA
UN DIPLOMĀTIJA”
KODS:45310

Informācija par ekspertu

Vārds	Iveta	Uzvārds	Reinholde
Darbavieta	Latvijas Universitāte, Eiropas Padome	Amats	Asoc.prof. Neatkarīgā eksperte
Grāds/ profesionālā kvalifikācija		Dr.sc.pol.	
Apliecinu, ka, vērtējot studiju programmu, man NAV interešu konflikts/-a			

Novērtēšanas vizītes datums: 2018. gada 28. maijs.

Atzinums sniegts, pamatojoties uz vizītes laikā gūtajām atziņām un veiktajiem novērojumiem un šādiem avotiem:

- Rīgas Stradiņa universitātes (turpmāk tekstā – RSU) 26.02.2018 iesniegumu Nr. 51-7/49/2018 par izmaiņām akadēmiskā maģistra studiju programmā “*Starptautiskā pārvaldība un diplomātija*” (*International Governance and Diplomacy*)” Rīgas Stradiņa universitātē Eiropas studiju fakultātē;
- RSU 17.04.2018 iesniegumu Nr. 51-9/77/2018 par izmaiņām akadēmiskā maģistra studiju programmā “*Starptautiskā pārvaldība un diplomātija*” (*International Governance and Diplomacy*)” Rīgas Stradiņa universitātē Eiropas studiju fakultātē;
- RSU vizītes laikā iegūto informāciju intervijās ar RSU pārstāvjiem;
- 2015. gada 14. jūlija Ministru kabineta noteikumiem Nr. 407 “Augstskolu, koledžu un studiju virzienu akreditācijas noteikumi”;
- 2014. gada 13. maija Ministru kabineta noteikumiem Nr.240 “Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības standartu” (turpmāk – MK noteikumi Nr. 240);
- 2017. gada 20. decembra Studiju akreditācijas komisijas apstiprināto “Studiju virzienu novērtēšanas metodika” (sēdēs protokols Nr. 16).

1. Informācija par augstskolas/ koledžas plānotajām izmaiņām

RSU akadēmiskā maģistra studiju programma *“Starptautiskā pārvaldība un diplomātija” (International Governance and Diplomacy)*” (studiju programmas kods: 45310) tika licencēta 2016.gada 6.jūlija Studiju programmu licencēšanas komisijas sēdē ar studiju ilgumu un apjomu pilna laika studijām – 1,5 gadi/60 kredītpunkti, ar lēmumu Nr. 11-L un izsniedzot licenci Nr.04055-57.

RSU lūdz veikt izmaiņas studiju programmas licencē Nr. 04055-57, un mainīt informāciju par **studiju ilgumu un apjomu**, nosakot, ka pilna laika studiju īstenošanas ilgums un apjoms ir **2 gadi/ 80 kredītpunkti**, iepriekš apstiprinātā studiju programmas ilguma un apjoma vietā - 1,5 gadi/ 60 kredītpunkti. Kopējais izmaiņu apjoms pārsniedz 20 procentus no studiju programmas noteiktās obligātās un ierobežotās izvēles daļas apjoma kredītpunktos. Vienlaikus, RSU vēlas veikt arī precizējumu piešķiramā grāda nosaukumā uz “Sociālo zinātņu maģistra grāds starptautiskās attiecībās un **diplomātijā**”. Iepriekš piešķiramais grāds bija - Sociālo zinātņu maģistra grāds starptautiskās attiecībās.

2. Vizītes gaitas un tikšanās ar augstskolas pārstāvjiem pārskats

Vizītes laikā 2018. gada 28. maijā bija tikšanās ar:

- Prof. Tatjanu Koķi, RSU Studiju prorektori;
- Prof. Ilgu Kreitusi, RSU Eiropas studiju fakultātes Politikas zinātnes katedras vadītāju;
- Dagniju Briedi, RSU Studiju programmu attīstības projektu vadītāju;
- Doc. Māri Andžānu, studiju programmas vadītāju;
- Asoc.prof. Edijs Bošs, studiju kursa “Power, War and Diplomacy” docētāju;
- Lekt. Mārtiņš Daugulis, studiju kursa “Global Governance: Institutions and Processes” docētāju;
- Lekt. Māris Cepurītis, studiju kursa “Small States and International Governance” docētāju.

Vizītes laikā RSU administrācijas pārstāvji, programmas vadība un mācībspēki atbildēja uz eksperta jautājumiem, sniedzot nepieciešamo informāciju. Novērtēšanas procesa laikā tika izvērtēta studiju programmas dokumentācija, kas ietver izmaiņas – studiju plāns, studiju kursi un to apraksti.

Tikšanās laikā studiju prorektore un Politikas zinātnes katedras vadītāja informēja, ka akadēmiskā maģistra studiju programma *“Starptautiskā pārvaldība un diplomātija” (International Governance and Diplomacy)*” (turpmāk tekstā - studiju programma) ir daļa no aktivitāšu kopuma, kas vērsts uz RSU internacionalizācijas stratēģijas sasniegšanu. Tajā pat laikā, RSU administrācijas pārstāvji norādīja uz vairākiem faktoriem, kas ierosināja izmaiņas – valsts finansēto budžeta vietu trūkums sociālajās zinātnēs, piecu gadu augstākās izglītības cikls Latvijā, nepieciešamība iekļaut programmā studiju kursu civilajā aizsardzībā, kā arī nepieciešamība pēc studiju programmas specializācijas.

RSU izveidotā centralizētā pieeja šīs un citu RSU studiju programmu reklāmai starptautiskos tirgos un centralizēta uzņemšanas komisija ārvalstu studentu uzņemšanai nodrošina vienotu pieeju reflektantu izvērtēšanai, neatkarīgi no studiju programmas, kurā reflektanti vēlas studēt. RSU ir izveidota iekšējās kvalitātes kontroles sistēma, ar kuras ietvaros

definētajiem kvalitātes kritērijiem tiek nodrošināta studiju programmu izvērtēšana un procesu vadība studiju kvalitātes uzlabošanai.

RSU kvalitātes monitoringa sistēmas galvenā sastāvdaļa ir anketēšana, kuras laikā studenti novērtē gan RSU mācībspēkus, gan arī piesaistītos mācībspēkus un to sniegumu. Anketēšana kopā ar hospitēšanu ir būtiski elementi, lai nodrošinātu caurviju kompetences – diplomātijas – integrēšanu visos studijuursos. Turklāt interviju laikā RSU pārstāvji atzina, ka ir gatavi veikt nepieciešamos pilnveidojumus studiju programmā operatīvi, tā reaģējot uz studējošo ieteikumiem anketās. Jau šobrīd ir konstatēts, ka studējošie pieprasa nodrošināt ar diplomātisko darbu saistīto kompetenču apgūšanu, piem., kontaktu dibināšanu, ES iekšējo procesu pārzināšanu. Tādēļ, nākotnē, studiju programmā varētu tikt iekļauts kurss “Diplomātiskais protokols”. Interviju laikā ar mācībspēkiem, izskanēja mācībspēku ierosinājums veidot katedrā vadlīnijas ārējo praktiķu un nozares ekspertu piesaistei, lai nodrošinātu līdzsvarotu ekspertu iesaisti studiju procesā un vienlaikus nodrošinātu arī piesaistīto ekspertu vieslekciju darba kvalitāti.

Augstākās izglītības iestāde ir nodrošinājusi nepieciešamo infrastruktūru pagarinātās studiju programmas īstenošanai, par ko liecina tas, ka RSU vienotajā darba samaksas sistēmā ir paredzēta attiecīga darba samaksa par angļu valodā docētiem kursiem, studiju procesā aktīvi tiek izmantota e-vidē, studiju kursi tiek docēti moduļu sistēmā, bibliotēkas darbība ir nodrošināta nepārtrauktā režīmā (24/7).

Kopumā, ļoti pozitīvi ir vērtējama iniciatīva studiju programmu realizēt angļu valodā, kas būtu primāri orientēta uz ārvalstu studentiem. Jāmin, ka jau studiju programmas licencēšanas procesā tika paredzēta angļu valoda kā īstenošanas valoda. Tādējādi, RSU sniegs ieguldījumu izglītības eksportā un augstākās izglītības internacionalizācijā, kā arī gūs finansiālu ieguvumu, kas ir būtiski situācijā, kad finansējums no valsts budžeta līdzekļiem sociālajās zinātnēs valstī samazinās, un RSU nav valsts finansēto budžeta studiju vietu sociālajās zinātnēs.

3. Plānoto izmaiņu analīze un ietekme uz studiju procesu un to kvalitāti, kā arī izmaiņu atbilstība normatīvo aktu prasībām

Plānotās izmaiņas ietver sekojošos komponentus:

- a) Izmaiņas studiju ilgumā;
- b) Izmaiņas studiju kursu apjomā;
- c) Izmaiņas piešķiramā grāda nosaukumā, to precizējot.

Izmaiņas studiju ilgumā nozīmē, ka studiju programmas plānotais ilgums būs 2 gadi iepriekšējo 1,5 vietā, tā nodrošinot pilnvērtīgu studiju programmas iekļaušanos piecu gadu izglītības ciklā.

Izmaiņas studiju kursu apjomā ir panāktas ar to, ka esošajiem studiju kursiem 3 KP apjomā turpmāk plānotais apjoms būs 4 KP. Līdz ar to, vienā semestrī studējošie varēs iegūt 20 KP/30 ECTS. Lai kvalitatīvi nodrošinātu papildus apjomu, ir palielināts kontaktstundu skaits. Šajā programmā ir plānots kopumā saglabāt esošo lekciju kontaktstundu skaitu, savukārt, papildus plānotais studiju kursa apjoms un detalizācijas pakāpe tiks panākta ar lielāku skaitu semināru nodarbību. Līdz ar to, lielāks skaits semināru nodarbībām un papildus studējošo darbi (piem., esejas, pētnieciskie darbi) ļaus detalizēti apgūt papildus apjomu un iegūt programmas ietvaros paredzētās zināšanas un prasmes. No plānošanas perspektīvas RSU paredz, ka daļā studiju kursu lekcijas būs kopīgas šai studiju programmai un akadēmiskā maģistra studiju programmai “Starptautiskās attiecības un diplomātija”, kas tiek docēta latviešu valodā. Abu

studiju programmu ietvaros docēto lekciju norises valoda būs angļu, tā veicinot studiju internacionalizāciju un ārvalstu un vietējo studentu savstarpējo integrāciju.

Papildus, studiju programmā ir ietverti arī jauni studiju kursi - “*Security governance: the Euro-Atlantic Space and Beyond*” (kursa kods RSU sistēmā PZK_122) un “*Methodology and Methods in the Study of International Relations*” (kursa kods RSU sistēmā PZK_125). Jaunie studiju kursi kopā ar plānoto detalizācijas pakāpi esošajos studijuursos ir atbilstoši studiju programmas mērķiem.

Līdz ar to, šāda pieeja pilnībā var nodrošināt studiju kvalitāti, jo studiju programma ir veidota tā, lai sniegtu zināšanas jautājumos, kas skar starptautiskās politikas nozīmīgākos faktorus (ASV, Krievija), mazo valstu lomu pasaules politikā un drošības jēdzienu aplūkojumu dažādās perspektīvās.

Izmaiņas piešķiramā grāda nosaukumā paredz pievienot vārdu “diplomātija”, un attiecīgi iegūstamais grāds būtu “Sociālo zinātņu maģistra grāds starptautiskās attiecībās un **diplomātijā**”. Šādas izmaiņas ir atbilstošas, jo zināšanas un izpratne par diplomātiju un iemaņas, kas saistītas ar diplomātiskiem aspektiem, studiju programmā ir nodrošinātas kā caurviju kompetence visos studijuursos. Tādejādi, tiks panākts tas, ka starptautiskās attiecības un diplomātija tiks aplūkoti integrēti, kas pilnībā saskan ar citu Eiropas valstu augstskolu pieredzi šādu un līdzīgu studiju programmu realizācijā. Papildinot studiju programmu un veidojot garākus studijuursos, RSU saturiski ir nodrošinājusi, ka studiju programmas rezultātā iegūstamais grāds atbilst saturam, kas tiek piedāvāts studiju ietvaros.

Papildus jānorāda, ka MK noteikumu Nr. 240 22.punkts noteic, ka maģistra grādu - izglītības zinātņu maģistrs, humanitāro zinātņu maģistrs, sociālo zinātņu maģistrs, dabaszinātņu maģistrs, inženierzinātņu maģistrs, lauksaimniecības zinātņu maģistrs, veselības zinātņu maģistrs un vides zinātņu maģistrs - piešķir attiecīgajām zinātnēm radniecīgajā zinātņu nozaru grupā atbilstoši Latvijas izglītības klasifikācijā noteiktajām izglītības tematiskajām grupām. Tādejādi, starptautiskās attiecības un diplomātija iekļaujas izglītības tematiskajā grupā, „Sociālās zinātnes, komerczinības un tiesības” un tām pakārtotajā izglītības tematiskajā jomā „Sociālās cilvēkrīcības zinātnes”.

4. Secinājumi

Eksperta viedoklis par plānotajām izmaiņām akadēmiskā maģistra studiju programmā “Starptautiskā pārvaldība un diplomātija” (*International Governance and Diplomacy*)” ir sekojošs:

- 1) **Balstoties uz augstāk minēto, var secināt, ka plānotās izmaiņas studiju ilgumā, apjomā un piešķiramā grāda nosaukumā ir atbilstošas un pamatotas, un ir vērstas uz studiju internacionalizāciju un studiju kvalitātes celšanu.**
- 2) Centralizētā RSU pieeja potenciālo studentu rekrutēšanai ārpus Latvijas un vadības atbalsts RSU internacionalizācijai veido būtiskus priekšnoteikumus studiju programmas sekmīgai īstenošanai.
- 3) Tā kā daļai plānoto studiju kursu lekcijas pārklāsies ar citu akadēmiskās maģistra studiju programmas “Starptautiskās attiecības un diplomātija” studiju kursu ietvaros docēto

kursu lekcijām, tad kvalitātes monitorings un anketēšana var palīdzēt nodrošināt studiju programmas nepārtrauktu attīstību un diplomātijas kā caurviju kompetences iekļaušanu studijuursos.

- 4) Anketēšana kalpo gan kā instruments faktisko atšķirību fiksēšanai starp dažādām studiju programmām ar kopīgi realizētiem kursiem, gan arī instruments, lai studējošajiem veidotos izpratne par studiju procesu, it sevišķi situācijā, kad studiju programmas izmaiņu dokumentācijai pievienotie kursi apraksti atšķiras pēc to detalizācijas pakāpes.
- 5) Doktorantu un praktiķu iekļaušanu studiju kursu docēšanā nodrošina plašāku un objektīvāku apskatāmo jautājumu izvērsumu.

5. Rekomendācijas

Iesaku apstiprināt akadēmiskā maģistra studiju programmā *“Starptautiskā pārvaldība un diplomātija” (International Governance and Diplomacy)* plānotās izmaiņas:

- a) studiju ilgumā – nosakot, ka studiju ilgums ir **2 gadi**;
- b) studiju kursu apjomā – paredzot **80 kredītpunktus**;
- c) piešķiramā grāda nosaukumā, to precizējot uz “Sociālo zinātņu maģistra grāds starptautiskās attiecībās un **diplomātijā**”.

Vienlaikus, iesaku izvērtēt centralizētās reflektantu atlases labās prakses un pieredzes izmantošanu arī katedras ietvaros, lai atlasītu un koordinētu praktiķu piesaisti studiju kursu realizācijā. Ņemot vērā to, ka ir nepieciešams attīstīt iemaņas starptautiskajā pārvaldībā un diplomātijā iesaku apsvērt iespēju veidot atsevišķu studiju kursu vai kāda studiju kursa daļu, balstoties uz praktiķu pieredzi.

Iveta Reinholde, Dr.sc.pol.

Rīgā, 2018.gada 5.jūnijā